

IZVJEŠTAJ O POSJETI DELEGACIJE CRNE GORE GODIŠNJIM SASTANCIMA MMF-A I SVJETSKE BANKE U WASHINGTONU

6-9. oktobar, 2016

Delegacija Crne Gore u sastavu: Milojica Dakić, guverner Centralne banke Crne Gore, Nikola Vukićević, generalni direktor Direktorata za budžet Ministarstva finansija i Nikola Fabris, viceguverner za finansijsku stabilnost i platni promet, tokom godišnjeg zasjedanja MMF-a i Svjetske banke, u Washingtonu, u periodu 6 – 9 oktobra 2016. godine, susrela se sa visokim predstavnicima MMF-a i Svjetske banke: Tao Zhangom - zamjenikom direktora MMF-a, Miriam Sherman - pomoćnicom potpredsjednika Svjetske banke za region Evrope i Centralne Azije, Ellen Goldstein - direktorom Svjetske banke za Crnu Goru, Tomasom Telmom - direktorom IFC-a za Evropu, Polom Tomsenom - direktorom MMF-a za Evropu, Martinom Petrijem - novim šefom misije MMF-a za Crnu Goru, Frankom Hemsckerkom - izvršnim direktorom holandske konstituce, kao i sa drugim visokim zvaničnicima.

Na sastanku sa g-dinom Tao Zhangom razmotrena je ekonomska situacija u Crnoj Gori sa posebnim akcentom na dinamiku rasta, kapitalne investicije i rezultate fiskalne politike. Guverner Centralne banke Crne Gore, g-din Milojica Dakić je istakao da je bankarski sistem stabilan, likvidan i solventan. Takođe je istakao da su ključne ranjivosti iz prethodnog perioda, visok nivo loših kredita i visoke kamate značajno ublažene i sa tendencijom daljeg ublažavanja. Takođe su razmatrani pravci vođenja fiskalne politike u narednom periodu imajući u vidu rast crnogorske ekonomije koji je baziran na investicijama i koji podrazumijeva oprezno balansiranje javnih finansija, posebno u uslovima limitirane monetarne politike.

Na sastanku sa g-dinom Polom Tomsenom - Direktorom MMF-a za Evropu, akcentat je stavljen na makroekonomske projekcije rasta za Crnu Goru, izvore rasta i output gap, fiskalne implikacije investicionih projekata, nivo srednjoročnih pritisaka na javne finansije i planove vezane za fiskalnu konsolidaciju. G-din Tomsen je naglasio da trajektorija javnog duga i nivo finansijskih potreba u narednom periodu ukazuje na potrebu za ambicioznom i održivom fiskalnom konsolidacijom u srednjem periodu. Direktor MMF-a za Evropu je naglasio da MMF stoji na raspolaganju da kroz pružanje tehničke pomoći pomogne Ministarstvu finansija u kreiranju i implementaciji sanacionog plana javnog duga.

Na sastanku sa g-djom Miriam Sherman, pomoćnicom potpredsjednika Svjetske banke za region Evrope i Centralne Azije, razgovarano je o projektima koji bi se trebali implementirati u okviru novog Partnerskog okvira Svjetske banke sa Crnom Gorom za period 2016 - 2020. S tim u vezi, sa ciljem održavanja zdrave fiskalne politike i pune fiskalne stabilnosti, razmatrani su modaliteti i uslovi za dobijanje garancije Svjetske banke koja bi omogućila povoljniju poziciju Crne Gore na internacionalnim finansijskim tržištima. Ona je naglasila da je Svjetska banka raspoložena da odobri garanciju ili direktnu budžetsku podršku kroz instrument kredita za razvoj politika u kumulativnom iznosu od 90 mil. €, ukoliko Vlada implementira kredibilni plan fiskalne konsolidacije. S tim u vezi Svjetska banka radi na analizi javnih finansija (public finance review) za Crnu Goru koji će sadržati pregled potencijalnih mjera fiskalne konsolidacije, njihove fiskalne implikacije, uticaj na rast i povjerenje investitora. Ova analiza Svjetske banke će biti na raspolaganju Ministarstvu finansija početkom novembra 2016.

Imajući u vidu sporije iskorišćavanje i povlačenje sredstava postojećih projekata Svjetske banke razmotrene su mogućnosti ubrzanja sa posebnim akcentom na pitanje da li neke od projekata treba prilagoditi na način da se obezbijedi brža implementacija. Takođe, Vicepredsjednica se osvrnula i na pitanje planiranih projekata reforme poreske administracije, projekat reforme zdravstva, njihove dinamike i dalje zainteresovanosti Vlade za ovim projektima.

U razgovoru sa direktorom IFC-a za Evropu, g-dinom Tomasom Telmom, pozdravljeno je unapređenje saradnje sa IFC-em, koje se ogleda u nedavno odobrenom kreditu mikro-finansijskoj instituciji Alter Modus u iznosu od 4 mil. €, a koji otvara mogućnosti dalje podrške IFC-a u ovom dijelu finansijskog sistema. IFC će naporedo tražiti projekte i mogućnosti investiranja naročito u oblastima održivog turizma, energetike, infrastrukture i projekata agrobiznisa.

Delegacija Crne Gore se sastala i sa g-dinom Martinom Petrijem, novim šefom misije MMF-a za Crnu Goru. G-din Dakić i g-din Vukićević su ga upoznali sa ekonomskom situacijom u Crnoj Gori i tom prilikom je dogovoreno da g-din Petri sa svojim timom posjeti Crnu Goru sredinom novembra. Glavne teme sastanaka će se odnositi na procjenu nivoa makro-fiskalnih rizika, predloge Vlade koje se odnose na mjere fiskalne konsolidacije u okviru sanacionog plana javnog duga, nove investicije i način njihovog finansiranja, kao i prilagođavanje procjena rasta Crne Gore za narednu godinu.

Delegacija Crne Gore se posebno zahvalila Vladi Holandije koja je obezbijedila značajnu donaciju MMF-u u iznosu od 13 mil. €, iz koje će se realizovati brojni programi tehničke pomoći od značaja za Crnu Goru. U pitanju su programi

implementacije ESA 2010 statističkih standarda, čija je implementacija jedan od uslova za pristupanje Crne Gore EU, unapređenje statistike javnih finansija, monetarne i platnobilansne statistike i dr. Takođe, sa stručnim službama MMF-a dogovoren je i program tehničke pomoći za implementaciju okvira makroprudencione politike, čija će realizacija započeti u drugoj polovini oktobra.